

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudkyň JUDr. Evy Pechové a Mgr. Martiny Weissové ve věci

žalobce:

S. A.

zastoupen advokátem Mgr. Davidem Netušilem
se sídlem Politických vězňů 911/8, Praha 1

proti

žalované:

**Ministerstvo vnitra – Komise pro rozhodování ve věcech
pobytu cizinců**

se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

osoby na řízení zúčastněné:

A) **E. A.**

B) **nezl. X**

oba zastoupeni advokátem Mgr. Davidem Netušilem
se sídlem Politických vězňů 911/8, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2019, č. j. MV-125549-5/SO-2019,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 30. 10. 2019, č. j. MV-125549-5/SO-2019, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je p o v i n n a zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 6 800 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Davida Netušila, advokáta.
- III. Osoby na řízení zúčastněné nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla jeho odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „prvostupňový správní orgán“) ze dne 6. 8. 2019, č. j. OAM-722-25/PP-2017, kterým byla podle § 87e odst. 1 ve spojení s § 87d odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění rozhodném (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU pro důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.
2. Prvostupňový správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí vydaného dne 6. 8. 2019, č. j. OAM-722-25/PP-2017, s poukazem na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 57 T 16/2007 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze sp. zn. 10 To 20/2009, v právní moci dne 24. 3. 2009, zdůraznil, že žalobce byl pravomocně odsouzen pro spáchání úmyslných násilných trestných činů znásilnění dle § 241 odst. 1, 3 písm. b) trestního zákona, pohlavního zneužívání dle § 242 odst. 1, 2 trestního zákona a ohrožování mravní výchovy mládeže dle § 217 odst. 1 písm. a) trestního zákona k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 6 let. Z tohoto rozsudku totiž zjistil podstatné skutečnosti pro dané řízení, jednak že žalobce uvedené trestné činy spáchal, a rovněž tak, že se jich dopouštěl na nezletilé dceři své manželky a po poměrně dlouhou dobu od podzimu roku 2006 do 13. 4. 2007. Prvostupňový správní orgán konstatoval, že trestné činy spáchané žalobcem významným způsobem zvyšují závažnost narušení veřejného pořádku, neboť tímto jednáním projevil neúctu k zákonům platným na území České republiky a taktéž neochotu respektovat právní pořádek. Z osobního chování žalobce, jenž závažným způsobem ohrožuje základní zájmy společnosti, pak prvostupňový správní orgán dovodil, že nasvědčuje tomu, že by žalobce mohl i v budoucnu narušovat veřejný pořádek závažným způsobem. Prvostupňový správní orgán se zabýval i výkladem právního pojmu „veřejný pořádek“, přičemž uvedl, že za veřejný pořádek se zásadně považuje stav, kdy nejsou porušovány zákony; v případě, kdy je osoba pravomocně odsouzena za spáchání trestných činů, jedná se již o závažné narušení veřejného pořádku. Žalobce se v dané věci dopouštěl páčání závažné trestné činnosti dokonce opakovaně, takoveto jednání prvostupňový správní orgán označil za závažné narušení veřejného pořádku s odkazem na judikaturu správních soudů (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, č.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

j. 4 As 66/2008 - 124, ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151). Uvedl, že v daném případě vysoká závažnost a společenská nebezpečnost jednání žalobce spočívá zejména v osobě oběti jeho trestných činů, jíž byla nezletilá dcera jeho manželky, tj. bezbranné dítě, které od žalobce (nevlastního otce) očekávalo ochranu a nikoli způsobení psychické a fyzické újmy, které jí bylo jednáním žalobce učiněno a bude mít nezvratné následky na její další život. Povolení k přechodnému pobytu je udělováno občanům cizích států, pouze při dodržování právních norem České republiky a žalobce porušil trestní zákon na základě vlastního rozhodnutí, jednáním směřujícím proti bezbrannému dítěti, musí tak nést důsledky svého protiprávního jednání, kterého se dopustil vědomě a úmyslně. Navíc si žalobce musel být vědom i případného dopadu svého trestného jednání do soukromého a rodinného života, a byl s tím tak srozuměn. Závažné porušení povinnosti respektovat právní řád hostitelského státu tak měl prvostupňový správní orgán za prokázané opakovaným pácháním úmyslných a násilných trestných činů žalobcem. Prvostupňový správní orgán byl proto přesvědčen, že si žalobce musel být vědom i možnosti represe a neudělení požadovaného pobytového oprávnění jakožto negativních následků svého protiprávního jednání. Nad to prvostupňový správní orgán zdůraznil, že v dané věci si žalobce měl být vědom taktéž toho, že svým protiprávním jednáním může ohrozit soužití vlastní rodiny. Co se týče otázky přiměřenosti společenského dopadu do soukromého nebo rodinného života žalobce, vzal prvostupňový správní orgán v úvahu čl. 28 odst. 1 Směrnice č. 2004/38/ES Evropského parlamentu a Rady o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků volně se pohybovat na území členských států (dále jen „Směrnice č. 2004/38/ES“). A konstatoval, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti žalobce o povolení k přechodnému pobytu je zásahem do rodinného či soukromého života žalobce, avšak v dané věci se nejedná o zásah nepřiměřený. Ve veřejném zájmu České republiky totiž rozhodně není, aby na jejím území měl povolen přechodný pobyt cizinec, který v České republice tak zásadním způsobem páchal násilnou trestnou činnost zaměřenou na sexuální zneužívání nevlastní nezletilé dcery, navíc v období, kdy byl s její matkou ženatý pouze pár měsíců a měl již podánu i žádost o povolení k trvalému pobytu. Prvostupňový správní orgán proto uzavřel, že další pobyt žalobce na území České republiky není pro společnost žádným přínosem, přestože je nepopíratelné, že žalobce na území České republiky žije v manželství s českou státní občankou, s níž vychovává nezletilého syna, neboť není v zájmu České republiky, aby žalobce měl udělen pro pobyt na území tak vysoký pobytový status. Žalobce svým hluboce odsouzeníhodným protiprávním jednáním opakovaně porušil a ohrozil povinnost dodržovat veřejný pořádek i povinnost chránit zdraví ostatních občanů a osob žijících na území České republiky. Shrnu, že s ohledem na shora uvedené není rozhodnutí v dané věci v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců.

3. Žalobce podal proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu odvolání, které žalovaná zamítla žalobou napadeným rozhodnutím. Žalovaná shodně s prvostupňovým správním orgánem uvedla, že podstatným pro rozhodnutí ve věci považuje rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 57 T 16/2007, ze kterého vyplývá, že žalobce trestnou činnost páchal s rozmyslem (nikoli v afektu), plně si vědom škodlivosti svého jednání a bez ohledu na případné následky. Jednání žalobce označil za závažné porušení veřejného pořádku, a to vzhledem k povaze jeho protiprávní činnosti, a rovněž tak s ohledem na informace zjištěné ze znaleckých posudků citované ve shora uvedeném trestním rozsudku, byl žalovaný přesvědčen, že žalobcovo jednání představuje velmi závažné porušení veřejného pořádku spojené s důvodným nebezpečím, že by mohlo dojít ze strany žalobce k dalšímu závažnému narušení veřejného pořádku ve smyslu Směrnice č. 2004/38/ES.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

Taktéž se žalovaný ztotožnil s názory prvostupňového správního orgánu i v otázce posouzení přiměřenosti následků správního rozhodnutí do osobního a rodinného života žalobce. Shodně s prvostupňovým správním orgánem uvedl, že předmětné rozhodnutí představuje zásah do rodinného života žalobce; tento zásah však lze v daném případě považovat za přiměřený, jelikož zde převažuje zájem na ochraně společnosti nad ochranou rodinných vztahů žalobce. Poukázal na to, že žalobce se opakovaně a vědomě dopouštěl jednání, jímž naplnil skutkové podstaty několika trestných činů, jejichž objektem je zájem na ochraně společnosti proti možnému ohrožení, které vyplývá z násilného a vysoce nemorálního jednání žalobce. Nebezpečnost a škodlivost žalobcem spáchaných trestných činů je nutno hodnotit jako vysoké, zejména vzhledem k osobě oběti trestných činů a k významu chráněného společenského zájmu. Žalobce byl v době spáchání trestných činů zletilým, vyzrálým jedincem, který si byl vědom morálních a právních hodnot České republiky. Přesto svým jednáním riskoval zásah do života své rodiny, a to v době, kdy jeho manželka, trpící diabetem, byla těhotná a potřebovala jeho podporu a péči nejvíce. Pokud tedy žalobce nyní tvrdí, že správním rozhodnutím dojde k zásahu do jeho rodinného života, pak si tento stav přivodil žalobce sám, svým protiprávním jednáním, které vyústilo v uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody a ztrátu pobytového oprávnění na území České republiky (tj. předchozí povolení k trvalému pobytu). Přitom žalovaný zohlednil i tu skutečnost, že od spáchání trestné činnosti žalobce uplynula již delší doba, přesto považoval rozhodnutí o neudělení povolení k přechodnému pobytu v zájmu veřejného pořádku za opodstatněné. Ani s časovým odstupem podle jeho názoru nedošlo ke snížení společenské škodlivosti jednání žalobce natolik, aby zásah do jeho rodinného života byl nepřiměřený. Žalovaný dodal, že odsouzení žalobce nebylo dosud zahlazeno.

II.

Obsah žaloby, vyjádření žalované

4. Žalobce v podané žalobě nejprve v obecné rovině namítal, že žalobou napadené rozhodnutí je nezákonné z důvodu nesprávného právního posouzení věci a nedostatečně zjištěného skutkového stavu.
5. K právnímu posouzení věci žalobce s poukazem na judikaturu Evropského soudního dvora (konkrétně na rozsudek ze dne 10. 7. 2008 ve věci Jipa, C-33/07, nebo rozsudek ze dne 10. 3. 2005 ve věci Komise proti Španělsku, C-503/03) namítal, že výhradu veřejného pořádku jako důvod pro omezení zásady volného pohybu osob lze aplikovat výjimečně a toliko za situace, kdy zde existuje skutečná a dostatečně závažná hrozba, dotýkající se základního zájmu společnosti. Přičemž ze skutečnosti, že žalobce byl odsouzen za spáchání trestného činu lze vyjít jen v případě, kdy okolnosti, které vedly k danému odsouzení, ukazují na osobní chování, jehož závažnost představuje trvalé ohrožení veřejného pořádku; taktéž je nutno vzít v potaz i podmínku přiměřenosti zásahu rozhodnutí vůči sledovanému cíli, tedy proporcionalita mezi intenzitou omezujícího opatření a důvody pro jeho přijetí. Byl však přesvědčen, že správní orgány uvedenému posouzení nedostály, jelikož ve svých rozhodnutích jen *schematicky hodnotily skutkové důvody, pro něž se má na projednávanou věc použít výhrada veřejného pořádku*. Konkrétně žalobce namítal, že správní orgány nepřihlédly k době, která uplynula ode dne, kdy se žalobce trestných činů dopustil. V této souvislosti žalobce zdůraznil, že se od dokončení trestné činnosti dne 13. 4. 2007 až do současnosti nedopustil žádné další trestné činnosti, ani přestupkového či jiného protiprávního jednání.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

6. Taktéž namítal, že správní orgány nevzaly v úvahu, že se žalobce dopustil jednorázového trestného jednání, jelikož neexistují žádné poznatky o tom, že by se dříve či později žalobce dopustil jakéhokoli jiného porušení právního řádu.
7. Upozornil, že žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí odkázal na „znalecké posudky obsažené v trestním rozsudku“, avšak již je nesprávně hodnotil, jelikož z nich vyplývá, že u žalobce nebyla shledána žádná forenzně významná psychiatrická či sexuologická porucha nebo deviace, pro niž by po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody měl být žalobce pro společnost nebezpečný. Přičemž trestní soud s ohledem na rodinné poměry žalobce na území v České republice vyloučil pro nepřiměřenost uložení trestu vyhoštění.
8. Nesouhlasil s tím, že správní orgány ve svých rozhodnutích zmínily řízení o správním vyhoštění žalobce s povinností opustit území, vedené proti žalobci Policií ČR. Když jak Policie ČR, tak ředitelství cizinecké policie zastávají shodně názor, že doba, která od pravomocného trestního rozsudku uplynula, již u žalobce nepředstavuje aktuální a dostatečné narušení veřejného pořádku.
9. Dále namítal nedostatečné vypořádání problematiky přiměřenosti dopadu žalobou napadeného rozhodnutí na rodinný a osobní život žalobce. Žalobce nesouhlasil s tím, že správní orgány nezohlednily jím v řízení doložené listinné důkazy a mimořádné okolnosti týkající se jeho rodiny. Prvostupňovému správnímu orgánu žalobce vytkl, že věc hodnotil jen ve světle judikatury Evropského soudu a tzv. výhrady veřejného pořádku ve smyslu Směrnice č. 2004/38/ES. Žalobce měl za to, že bylo třeba přihlédnout i k čl. 8 ve spojení s čl. 1 Sdělení č. 209/1992 Sb., o Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Evropská úmluva“), kde je obsažen závazek nezasahovat do garantovaného práva na rodinný a osobní život s povinností pro členské státy přijmout taková opatření, aby výkon tohoto práva byl efektivní nikoliv jen teoretický (viz rozsudek ESLP Golder sp. zn. 4451/70, Airey sp. zn. 6289/73). Namítal, že správní orgány měly zohlednit následující podstatné skutečnosti: celkovou dobu pobytu žalobce na území České republiky, tj. cca 15 let; trvající manželství žalobce s českou státní občankou již po dobu 13 let; narození syna z tohoto manželství; špatný zdravotní stav manželky žalobce (silný diabetes, problémy s chůzí a špatný zrak), který vyústil v její invaliditu 3. stupně, žalobce se tak o ni stará, kontroluje ji, doprovází ji k lékařům, pomáhá vyřizovat úřední záležitosti, stará se o domácnost; špatný zdravotní stav syna (syndrom ADHD, mozková dysfázie, autistické rysy, žalobce jej doprovází do školy, vaří mu). Žalobce se tedy prakticky celodenně stará o rodinu, všichni jsou na sobě citově závislí; případné nucené vycestování žalobce z území by tak zbylým členům rodiny způsobilo závažnou a nenahraditelnou újmu. Přičemž s ohledem na zdravotní stav manželky a syna nelze reálně předpokládat, že by mohli žalobce do státu jeho původu následovat. Zdůraznil, že veškeré uvedené skutečnosti doložil řadou potvrzení a rozhodnutí.
10. Žalobce navrhl soudu, aby zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
11. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 30. 12. 2019 setrvala na své argumentaci a odkázala na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí.
12. Žalovaná navrhla soudu, aby nedůvodnou žalobu zamítl.

13. Žalobce v replice ze dne 22. 11. 2020 toliko zopakoval podstatnou část argumentace (nesprávné právní posouzení pojmu „veřejný pořádek“; popření opakování trestné činnosti; poukaz na dobu, která od odsouzení žalobce uplynula; zdůraznění neexistence psychické poruchy žalobce ve vztahu ke znaleckým posudkům vypracovaným v trestním řízení) již obsažené v žalobě.

III.

Posouzení žaloby

14. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobce ani žalovaná na zaslanou výzvu soudu podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) nereagovali.
15. Na základě podané žaloby přezkoumal Městský soud v Praze napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.).
16. Žaloba je důvodná.
17. Při posouzení věci soud vyšel z následující právní úpravy:
18. Podle § 87d odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *„ministerstvo žádost o vydání potvrzení o přechodném pobytu na území zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.“*
19. Podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců *„ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.“*
20. V dané věci není sporným, že žalobce byl pravomocně odsouzen rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 57 T 16/2007 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze sp. zn. 10 To 20/2009, k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 6 let pro spáchání úmyslných násilných trestných činů znásilnění dle § 241 odst. 1, 3 písm. b) trestního zákona, pohlavního zneužívání dle § 242 odst. 1, 2 trestního zákona a ohrožování mravní výchovy mládeže dle § 217 odst. 1 písm. a) trestního zákona, jichž se dopustil na nezletilé dceři své manželky v období od podzimu roku 2006 do 13. 4. 2007. Taktéž nebylo mezi účastníky sporným, že žalobce uzavřel na území České republiky s českou státní občankou (osoba na řízení zúčastněná A) manželství, ze kterého se narodil jejich nezletilý syn (osoba na řízení zúčastněná B), a všichni žijí ve společné domácnosti; rovněž tak nebylo mezi účastníky sporu o tom, že manželka i nezletilý syn žalobce trpí závažným zdravotním postižením, které je poměrně zásadním způsobem omezuje v každodenním životě.
21. Žalobce předně namítal nesprávné právní posouzení zákonem stanoveného důvodu dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, pro který správní orgány rozhodly o zamítnutí žádosti žalobce na udělení povolení k přechodnému pobytu. Tímto důvodem bylo zjištění správních orgánů učiněné ze shora citovaného trestního rozsudku, že žalobce by mohl s ohledem na spáchanou vysoce závažnou trestnou činnost závažným způsobem narušit veřejný pořádek.
22. Soud upozorňuje, že výkladem pojmů „veřejný pořádek“, resp. „závažné narušení veřejného pořádku“ v kontextu zákona o pobytu cizinců se již podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

publ. pod č. 2420/2011 Sb. NSS, přičemž konstatoval, že „[p]ři výkladu pojmů „veřejný pořádek“, resp. „závažné narušení veřejného pořádku“, používaných v různých kontextech zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je třeba brát v úvahu nejen celkový smysl dané právní úpravy, ale přihlížet i k rozdílným okolnostem vzniku, původu a účelu jednotlivých ustanovení, v nichž jsou tyto pojmy užity. Narušením veřejného pořádku podle § 119 odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, může být jen takové jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (srov. čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES). I v takovém případě je však nutno zohlednit individuální okolnosti života cizince a přihlídnout k jeho celkové životní situaci.“

23. Nejvyšší správní soud se v rozhodnutí ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019 - 40, k pojmu veřejný pořádek dále vyjádřil následovně: „pojem „veřejný pořádek“ je tedy nutno chápat a vykládat v kontextu konkrétního ustanovení, v němž je použit, a vycházet přitom z jeho účelu. Byť v citovaném usnesení se rozšířený senát zabýval výkladem tohoto pojmu primárně ve vztahu k § 119 zákona o pobytu cizinců, považuje Nejvyšší správní soud jeho závěry za přiměřeně použitelné i v posuzované věci, samozřejmě při zohlednění smyslu a účelu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, podle něhož správní orgány v této věci postupovaly a který je ovšem právě jedním z ustanovení přímo transponujících do českého právního řádu čl. 27 odst. 2 směrnice 2004/38/ES. Musí být tedy dle zásady eurokonformního výkladu vnitrostátního práva interpretován v souladu s textem i účelem daného ustanovení směrnice představujícího kodifikaci předchozí judikatury Soudního dvora k dané otázce. To platí i přesto, že v nyní posuzované věci jde o rodinného příslušníka občana ČR, který svobodu volného pohybu či pobytu v jiných členských státech nevyužívá, nicméně pokud se zákonodárce rozhodl i tyto osoby zařadit do kategorie rodinného příslušníka občana EU (§ 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců), musí být dané ustanovení interpretováno ve všech případech jednotným způsobem. Uvedené ustanovení směrnice přitom uvádí: „Opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisí s generální prevencí, nejsou přípustná.“.
24. V dané věci žalobce nepopírá správními orgány zjištěné skutečnosti týkající se jeho trestné činnosti, ke svému v minulosti spáchanému jednání se nikterak nevyjadřuje. Žalobce svou obranu vystavěl toliko na tvrzení, že již nepředstavuje hrozbu pro veřejný pořádek České republiky, neboť se dalšího trestného jednání již nedopustil, od spáchání trestné činnosti navíc uplynula poměrně dlouhá doba, jednalo se přitom jen o jednorázové protiprávní jednání a ze znaleckých posudků vypracovaných v trestním řízení nevyplývá, že by trpěl psychiatrickými či sexuologickými poruchami. Soud dává žalobci za pravdu, že ani ze správních rozhodnutí ani ze správního spisu nevyplývá, že by se žalobce dopustil jiného protiprávního jednání než toho, za které byl pravomocně odsouzen právě rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 57 T 16/2007 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Praze sp. zn. 10 To 20/2009. Ze znaleckých posudků či výsledku znaleců, jež byly v trestních rozhodnutích citovány, pak soud k osobě žalobce zjistil, že byl shledán plně trestně odpovědným za spáchané jednání, neboť rozpoznávací schopnosti měl zcela zachovány a schopnosti ovládací v důsledku psychosexuální nevyzrálosti byly sníženy jen mírně.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

25. Soud konstatuje, že správní orgány se při posouzení klíčové otázky, zdali jednání žalobce lze považovat za takové, které bylo lze závažným způsobem narušit veřejný pořádek dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, správně zaměřily a podrobně hodnotily zjištěnou trestnou činnost žalobce. Nicméně byt se jedná o zásadní a podstatné hodnotící kritérium, nelze jej mít za jediné a posuzovat je izolovaně bez přihlédnutí k dalším skutečnostem v konkrétní věci. Z tohoto důvodu soud poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 Azs 383/2019 - 40, dle kterého: „[z] dikce § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců i z účelu předmětného ustanovení, jímž je ochrana bezpečnosti a veřejného pořádku, je zřejmé, že předchozí protiprávní jednání stěžovatele, jakkoliv mělo intenzitu zvlášť závažného zločinu ve smyslu § 14 odst. 3 trestního zákoníku, ještě samo o sobě nepostačuje k zamítnutí žádosti o udělení povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť toto ustanovení má výhradně preventivní, nikoliv sankční charakter. Kriminální minulost žadatele ovšem jistě v obecné rovině může být základem úvahy o tom, že žadatel i do budoucna představuje důvodné nebezpečí, že by mohl opět závažným způsobem narušit veřejný pořádek. Při posuzování tohoto rizika je však kromě závažnosti a povahy spáchaných trestných činů třeba zkoumat i další aspekty předmětného případu, jako je např. předcházející bezúhonnost či naopak opakování trestné činnosti u žadatele, chování žadatele ve vazbě či ve výkonu trestu a po propuštění, případně motiv, který jej ke spáchání trestného činu vedl, jeho postoj k dosavadní trestné činnosti atd.“
26. V dané věci správní orgány v žalobou napadených rozhodnutích případné ohrožení veřejného pořádku žalobcem rozebíraly výlučně ve vztahu k jím spáchanému trestnému jednání. Zcela správně přitom akcentovaly vysokou závažnost a společenskou nebezpečnost jednání žalobce, neboť jeho úmyslná protiprávní činnost byla zaměřena na nezletilou dceru jeho manželky, která bude jednáním žalobce dožijista negativně poznamenána na celý život. Taktéž správní orgány správně přihlédly ke skutečnosti, že žalobce si musel být vědom i případného dopadu svého trestného jednání do soukromého a rodinného života. Nicméně pokud správní orgány ve svých rozhodnutích konstatovaly, že se u žalobce jednalo o opakované (trestné) jednání, soud s tímto tvrzením nesouhlasí, jelikož ve správním spise nenalezl žádné podklady, které by opakovanou trestnou činnost žalobce potvrzovaly (tj. ve spise absentovala další rozhodnutí orgánů činných v trestním řízení či soudů, z nichž by vyplývala jiná protiprávní činnost žalobce). Další a opět zásadní pochybení správních orgánů ve věci soud spatřuje v tom, že ve svých rozhodnutích nikterak nereflektovaly a nehodnotily osobní a pracovní život žalobce před spácháním trestné činnosti, ale ani po dobu, kdy si odpykával trest odnětí svobody a ani poté, co se vrátil z vězení. Rovněž tak strohé tvrzení správních orgánů o tom, že i s přihlédnutím k poměrně dlouhému časovému období, jež od spáchání trestné činnosti žalobce uplynulo, nelze mít žádost žalobce za opodstatněnou, je bez jakékoliv navazující či vysvětlující úvahy nedostatečné. Přestože žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí podotkla, že k zahlázení odsouzení žalobce doposud nedošlo, soud zdůrazňuje, že pouhý běh procesních lhůt (plynutí času) nemá sám o sobě vypovídací hodnotu o tom, zda žalobce (jím spáchaná trestná činnost) představuje hrozbu pro veřejný pořádek. Správní orgány se tedy při hodnocení, zdali žalobce i do budoucna představuje důvodné nebezpečí pro veřejný pořádek, soustředily toliko na závažnost žalobcem spáchané trestné činnosti, avšak přitom zcela opomněly vzít v potaz další podstatné aspekty dané věci, které by byly ve svém souhrnu způsobilé vypovídat o aktuálnosti jejich obav.

27. Ve světle uvedeného soud výtku žalobce, že ve správních rozhodnutích nemělo být zmiňováno řízení o jeho vyhoštění, posoudil jako irelevantní a bez vlivu na meritorní rozhodnutí ve věci.
28. Soud uzavírá, že se správní orgány nedostatečně zabývaly otázkou existence hrozby důvodného nebezpečí závažného narušení veřejného pořádku dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců ze strany žalobce v budoucnu; žalobou napadené rozhodnutí je tak v této části nepřezkoumatelné.
29. Dále žalobce v žalobě namítal, že se správní orgány nedostatečně vypořádaly s problematikou přiměřenosti dopadu žalobou napadeného rozhodnutí na jeho rodinný a osobní život. Zejména nesouhlasil s tím, že správní orgány nezohlednily jím v řízení doložené listinné důkazy a mimořádné okolnosti týkající se jeho rodiny.
30. K problematice posouzení přiměřenosti žalobou napadeného rozhodnutí z hlediska jeho možného zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a s tím souvisejícího hlediska nejlepšího zájmu nezletilých dětí soud odkazuje na ustálenou a bohatou judikaturu správních soudů, zejména na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2020, č. j. 5 Azs 94/2019 - 33, v němž Nejvyšší správní soud uvedl následující: „[d]le čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Toto hledisko nejlepšího zájmu dítěte přenáší Evropský soud pro lidská práva (ESLP) i do posuzování zásahů smluvních stran Úmluvy do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 Úmluvy, jež se dotýkají (především nezletilých) dětí, a přisuzuje mu zejména ve své recentní judikatuře zcela zásadní význam, byť ne v tom smyslu, že by musela vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale právě především z hlediska procesního, tedy ESLP posuzuje, zda skutečně příslušné správní orgány a soudy věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny také v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem, a zda tuto svou úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily. Např. v relativně nedávném rozsudku ze dne 9. dubna 2019, I. M. proti Švýcarsku, stížnost č. 23887/16, ESLP shrnul svou dosavadní judikaturu k této otázce tak, že předně připomněl zásadu mezinárodního práva, podle které jsou státy oprávněny, aniž jsou přitom dotčeny jejich závazky vyplývající z Úmluvy, kontrolovat vstup cizinců na své území. Úmluva nebrání oprávnění států vyhostit (a tedy ani neudělit povolení k přechodnému pobytu - pozn. NSS) v zájmu zachování veřejného pořádku cizince s oprávněným pobytem na jejich území, který se dopustil trestné činnosti; ke své slučitelnosti s článkem 8 Úmluvy však taková rozhodnutí musí být nezbytná v demokratické společnosti, tedy odpovídat naléhavé společenské potřebě a být zejména přiměřená sledovanému legitimnímu cíli (rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 9. října 2003, Slivenko proti Lotyšsku, stížnost č. 48321/99, bod 113). ESLP v této souvislosti odkázal též na rozsudek svého velkého senátu ze dne 18. října 2006, Ünner proti Nizozemsku (stížnost č. 46410/99, body 54 až 60) v němž byla shrnuta kritéria, jimiž se mají státy při svém rozhodování při posouzení nezbytnosti zásahu do soukromého a rodinného života takového cizince řídit:

– povaha a závažnost trestného činu spáchaného stěžovatelem, – délka jeho pobytu v hostitelské zemi,

– doba od spáchání trestného činu a chování stěžovatele během ní, – státní občanství různých dotčených osob,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

– *rodinná situace stěžovatele, zejm. doba trvání manželství, jakož i ostatní okolnosti svědčící o existenci skutečného rodinného života páru,*

– *otázka, zda manžel stěžovatele při vzniku rodinného pouta věděl o trestné činnosti stěžovatele, – otázka, zda z manželství vzešly děti, a jejich věk, – závažnost obtíží, kterým by manžel stěžovatele čelil v domovské zemi – zájem a blaho dětí, zejména s ohledem na obtíže, kterým by čelily v domovské zemi – pevnost rodinných, sociálních a kulturních vazeb s hostitelskou a domovskou zemí; případně mají zohlednit další konkrétní okolnosti, například medicínské aspekty nebo dočasnou či trvalou povahu zákazu vstupu (rozsudek ESLP ze dne 15. listopadu 2012, Shala proti Švýcarsku, stížnost č. 52873/09, bod 46).*

Vnitrostátní soudy také musejí podle ESLP dostatečně podrobně odůvodnit svá rozhodnutí. Odůvodnění, které skutečně nevyvažuje dotčené zájmy, je v rozporu s článkem 8 Úmluvy, zejména když soudy přesvědčivě neprokáží, že je zásah přiměřený sledovaným cílům, a tedy odpovídá naléhavé společenské potřebě (rozsudek ze dne 8. listopadu 2016, El Ghatet proti Švýcarsku, stížnost č. 56971/10, bod 47). Pokud vnitrostátní soudy dostatečně a přesvědčivě přezkoumaly skutkové okolnosti a relevantní souvislosti a provedly adekvátní posouzení osobních zájmů stěžovatele a obecnějších zájmů společnosti, nepřísluší ESLP jejich posouzení nahradit svým vlastním, a to ani v otázce proporcionality sporného opatření, ledaže pro to existují důležité důvody (rozsudek ESLP ze dne 14. září 2017, Ndidi proti Spojenému království, stížnost č. 41215/14, bod 76).

V již citované věci El Ghatet proti Švýcarsku ESLP potvrdil, že veškerá rozhodnutí týkající se dětí musejí v první řadě zohledňovat jejich nejlepší zájmy (rozsudek ESLP ze dne 6. července 2010, Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku, stížnost č. 41615/07, bod 135). ESLP se pečlivě zabývá situací nezletilých dětí; bere v úvahu též věk dítěte, konkrétní okolnosti, za kterých dítě pobývá ve státě původu, a míru závislosti na péči rodičů. Nejlepší zájem dítěte neznamená, že je třeba přijmout všechny děti, kterým by se lépe žilo ve smluvním státě Úmluvy, nicméně je třeba ho považovat za středobod úvah a přiznat tomuto zájmu rozhodující význam (rozsudek ze dne 14. ledna 2016, Mandet proti Francii, stížnost č. 30955/12, body 56–57, důraz doplněn NSS). Při určení nejlepšího zájmu dítěte státy požívají prostor pro uvážení. Rozpor s článkem 8 Úmluvy nastane za situace, kdy odůvodnění vnitrostátních rozhodnutí jsou nedostatečná a neobsahují posouzení protichůdných zájmů. V takovém případě není dle ESLP přesvědčivě prokázáno, že zásah byl přiměřený sledovanému účelu a byl odůvodněn naléhavou společenskou potřebou (rozsudek ESLP ze dne 21. června 2012, Fernsehgesellschaft SRG proti Švýcarsku, stížnost č. 34124/06, bod 65).“

31. V dané věci správní orgány jednoznačně dospěly k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je zásahem do rodinného a osobního života žalobce a jeho rodiny. Na druhé straně však byly přesvědčeny, a to s ohledem na závažnost spáchaného jednání žalobce a jeho plnou trestní odpovědnost, že se jedná o přiměřený zásah. Soud zdůrazňuje, že v rámci hodnocení otázky přiměřenosti žalobou napadeného rozhodnutí se správní orgány vůbec nezabývaly, natož aby jakkoliv hodnotily rodinné vazby a majetkové poměry žalobce na území České republiky. Správní orgány taktéž zcela pominuly zvážit i

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

zdravotní stav manželky žalobce a jejich nezletilého syna. Soud nepopírá, naopak se plně se správními orgány ztotožňuje v tom, že žalobce se dopustil vysoce závažného a nemorálního jednání, za které je plně odpovědný a musí nést následky, nicméně přesto nelze připustit, aby správní orgány v dané věci rezignovaly a nikterak nereflektovaly hledisko nejlepšího zájmu nezletilého syna žalobce; zejména za situace, kdy ve správním řízení bylo doloženo množství podkladů vypovídajících o jeho špatném zdravotním stavu a na to navazující úzkou provázanost a *de facto* závislost jednotlivých členů rodiny navzájem. Tyto podklady však nebyly správními orgány v rozhodnutích ani řádně zmíněny a ani vypořádány.

32. Tedy správní orgány dospěly k závěru o přiměřenosti zásahu do soukromého a zejména rodinného života žalobce, aniž by jej řádně vymezily a učinily za tím účelem relevantní skutková zjištění.
33. Vzhledem ke shora uvedenému je zřejmé, že soud i námitku nedostatečného odůvodnění přiměřenosti žalobou napadeného rozhodnutí do rodinného a osobního života žalobce shledává důvodnou. Žalobou napadené rozhodnutí totiž postrádá konkrétní posouzení rodinných vazeb žalobce, a to zejména s důrazem na nejlepší zájem nezletilého syna žalobce, ale rovněž i na specifické okolnosti spojené se špatným zdravotním stavem manželky žalobce a jejich nezletilého syna; žalobou napadené rozhodnutí má soud i v této části za nepřezkoumatelné.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

34. Lze tak uzavřít, že soud shledal žalobou napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, proto žalobou napadené rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. zrušil a vrátil je žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku, je v dalším řízení správní orgán vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
35. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení, které jsou tvořeny náklady právního zastoupení za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 3 100 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 2 x 3 100 Kč a dvě paušální částky ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky v rozhodném znění), tj. 2 x 300 Kč. Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, činí 6 800 Kč. Soud proto uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Davida Netušila. Soud konstatuje, že nepřiznal žalobci náhradu nákladů řízení za repliku, jelikož v ní byla toliko zopakována argumentace z žaloby. Zástupce žalobce současně není plátcem DPH.
36. Osoby na řízení zúčastněné by dle § 60 odst. 5 s. ř. s. měly právo na náhradu nákladů řízení, které jim vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem, k tomu ale v dané věci nedošlo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. ledna 2022

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu